

ઘોરણ - 6 ગણિત

પ્રકરણ – 13

સંમિતિ

સ્વાધ્યાય – 13.1

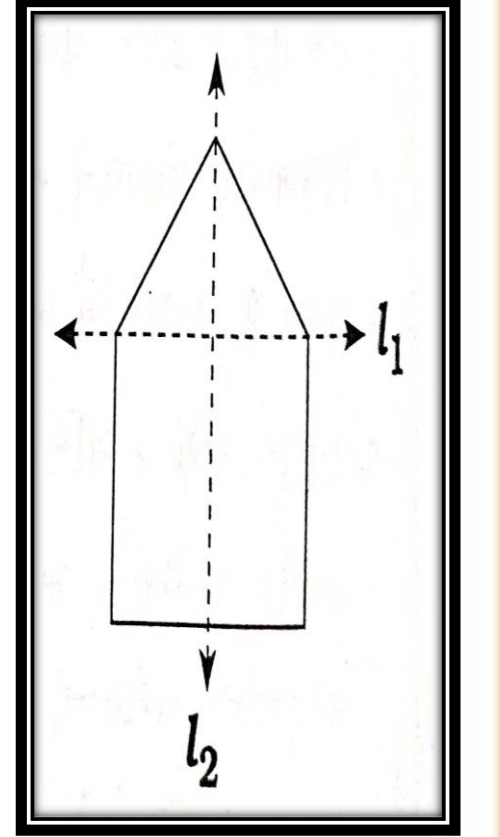
1. તમારા ઘર અથવા શાળામાંથી કોઈ પણ ચાર સંમિત વસ્તુઓની યાદી બનાવો.

ઘરમાં સંમિત વસ્તુઓ : થાળી, વાટકી, ટેબલ, પંખો, કાતર,
વિદ્યુતગોળો, ખ્યાલો

શાળામાં સંમિત વસ્તુઓ : બ્લેકબોર્ડ, ઘડિયાળ,
પુસ્તક, નોટબુક, બારણું

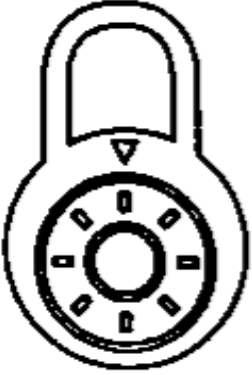
2. બાજુની આકૃતિમાં રેખા l_1 અને l_2 માંથી કઈ રેખા અરીસાની રેખા છે ?

✓ બાજુમાં આપેલી આકૃતિમાં રેખા l_2 એ અરીસાની રેખા છે.

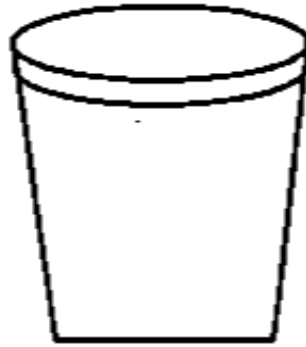

3. નીચે આપેલા આકારો ઓળખો. આ આકારો સંમિત છે કે નહીં તે ચકાસો. જો હોય, તો સંમિતિની રેખા દોરો :

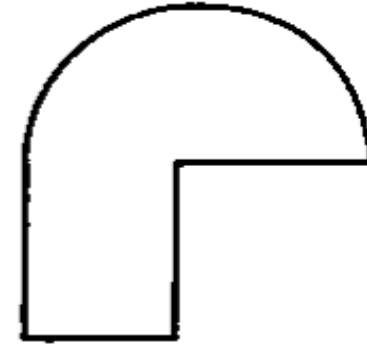
(a)

(b)

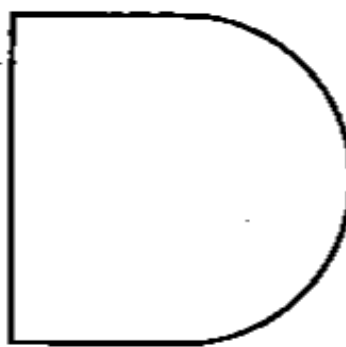
(c)

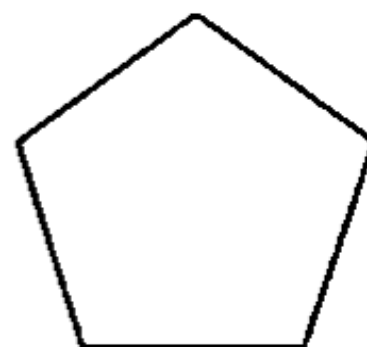
(d)

(e)

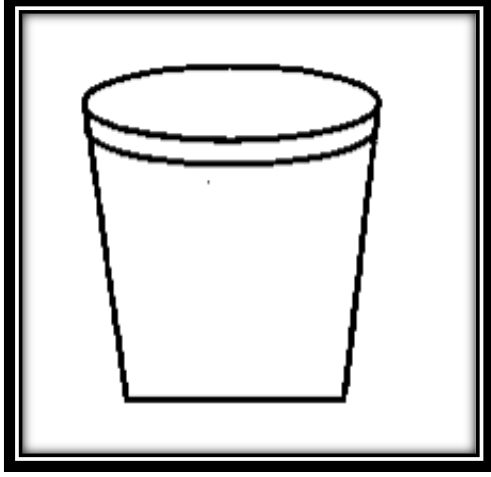
(f)

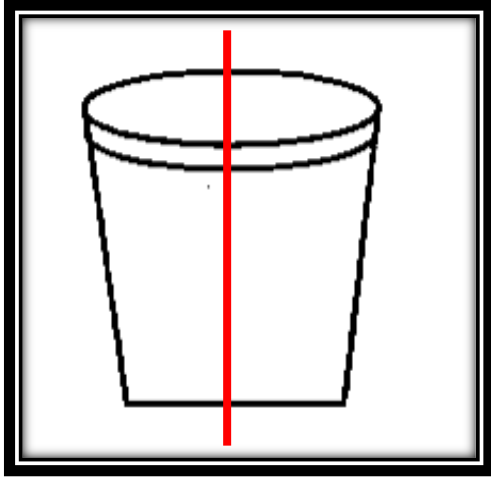

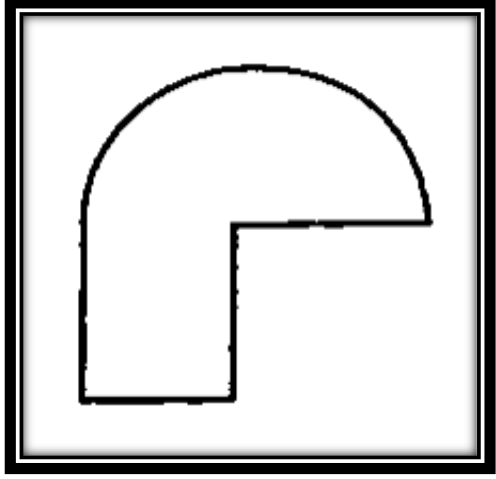
(a) અહીં આપેલો આકાર એ સંમિત છે. તેમાં સંમિતિની રેખા દર્શાવેલ છે.

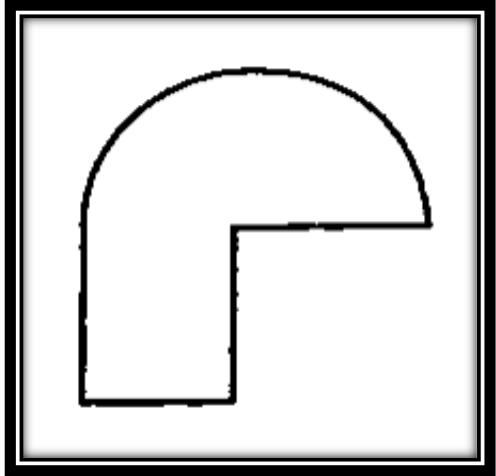

(d) અહીં આપેલો આકાર એ સંમિત છે. તેમાં સમિતિની રેખા દર્શાવેલ છે.

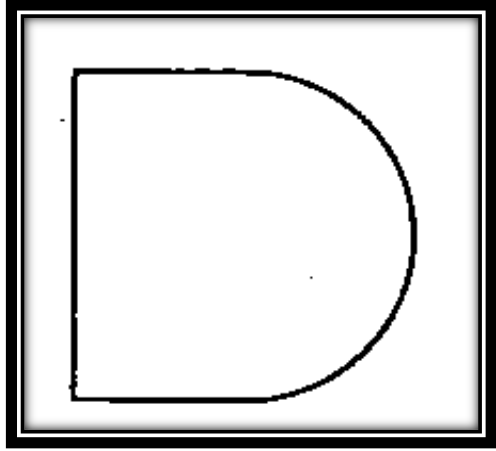
(c) અહીં આપેલો આકાર એ સંમિત આકાર
નથી.

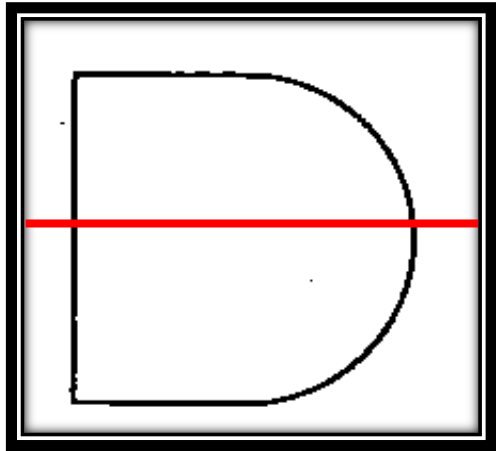

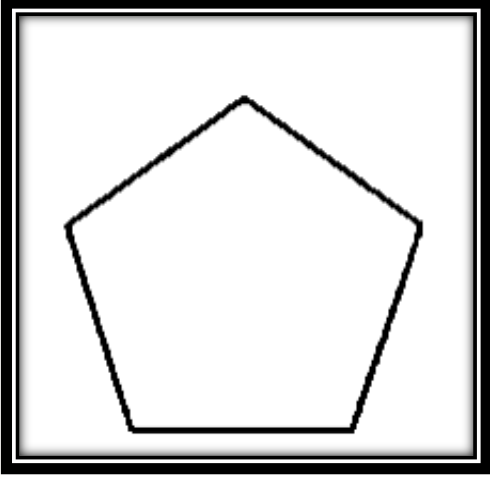
(b) અહીં આપેલો આકાર એ સંમિત છે. તેમાં સંમિતિની રેખા દર્શાવેલ છે.

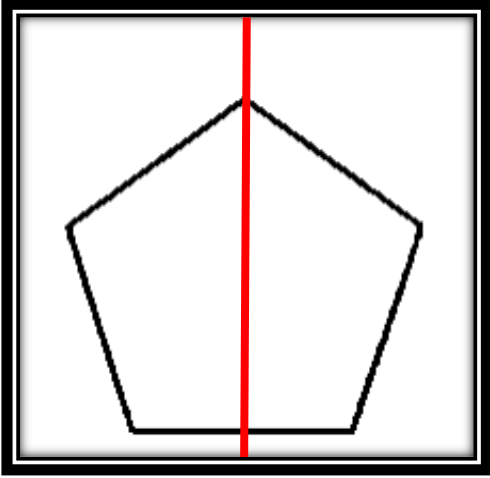

(e) અહીં આપેલો આકાર એ સંમિત છે.
તેમાં સંમિતિની રેખા દર્શાવેલ છે.

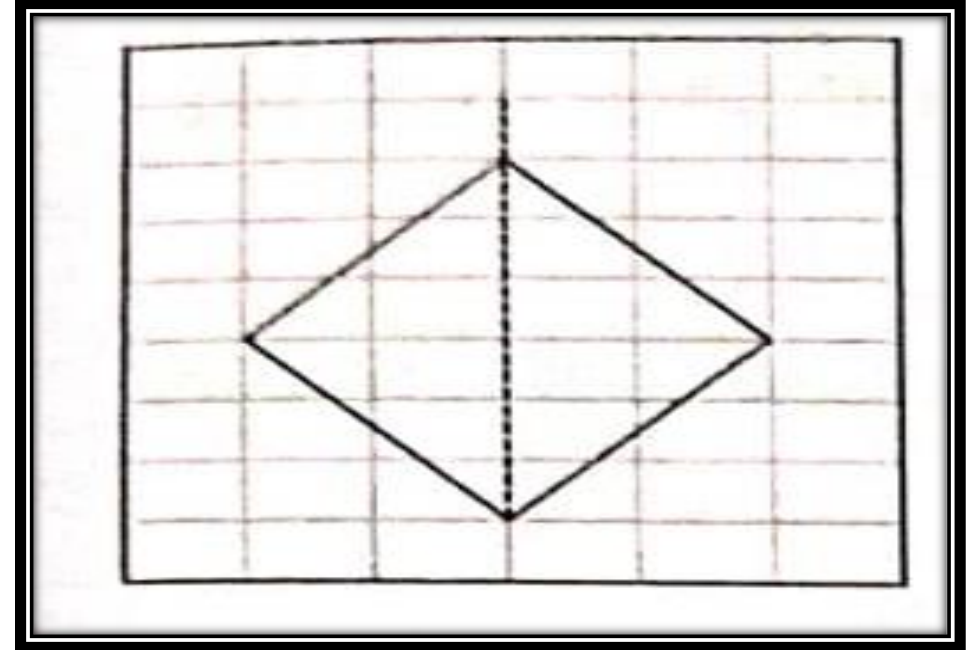
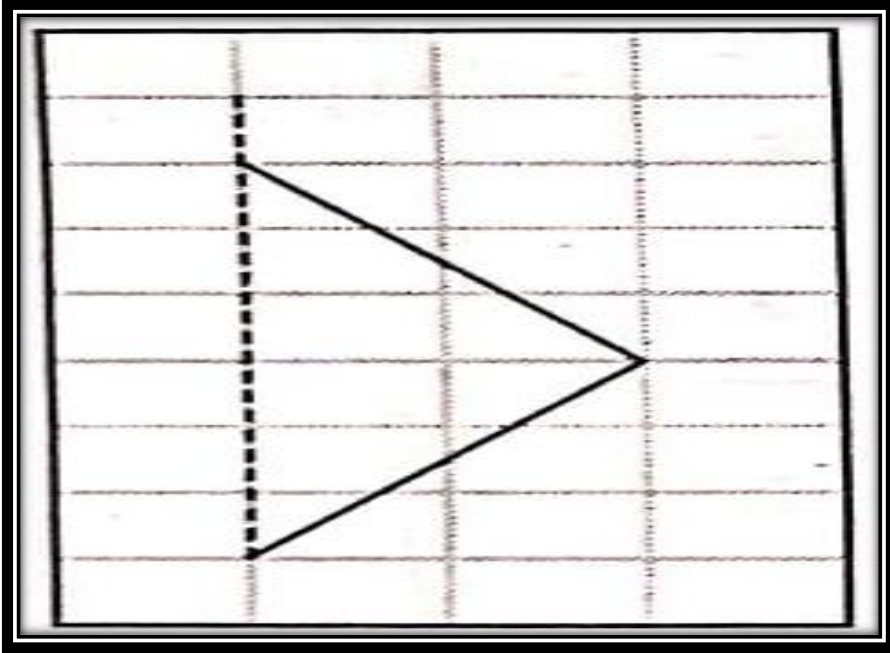
(f) અહીં આપેલો આકાર એ સંમિત છે.
તેમાં સંમિતિની રેખા દર્શાવેલ છે.

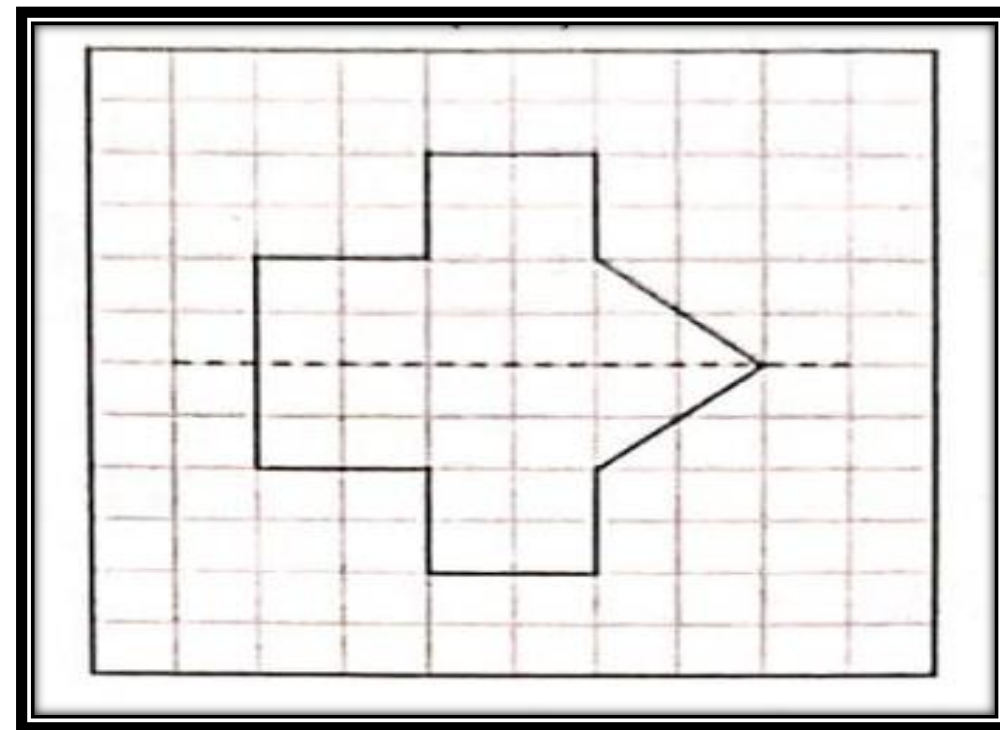
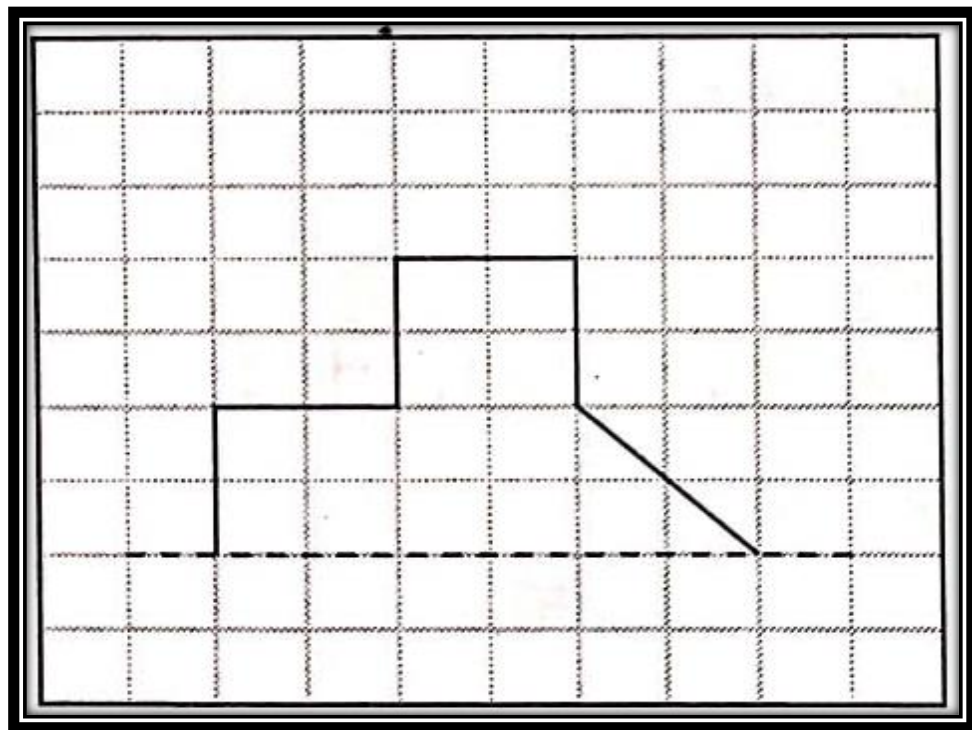
4. નીચેની આકૃતિઓની ચોરસ ખાનાંવાળા કાગળ પર નકલ કરો. આવું ચોરસ ખાનાંવાળું કાગળ તમે શરૂઆતના વર્ષોમાં તમારી અંકગણિતની નોટબુકમાં વાપર્યું હશે. પછી આ આકૃતિ ઓને એવી રીતે પૂરી કરો કે જેથી તેમાં દોરેલ તૂટક રેખા, તે આકૃતિની સંમિતિની રેખા બને:

➤ આ સંમિતિની રેખાને ધ્યાનમાં લેતાં સંમિત આકૃતિ નીચે પ્રમાણે બનશે :

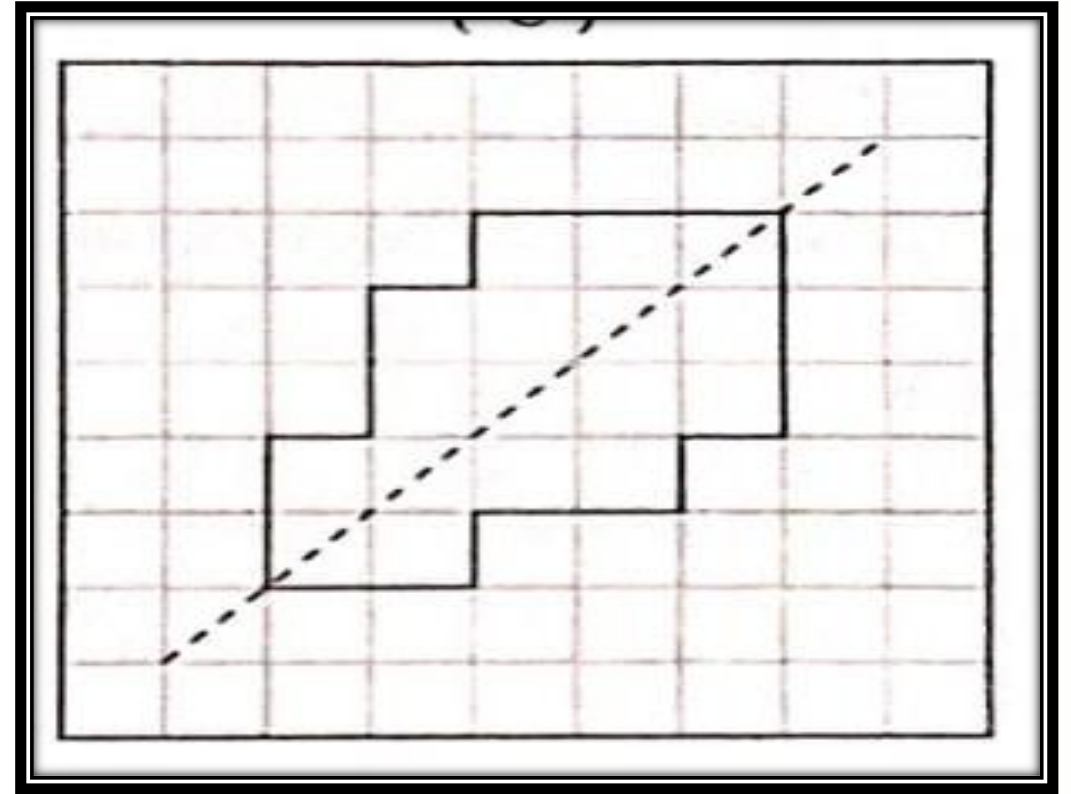
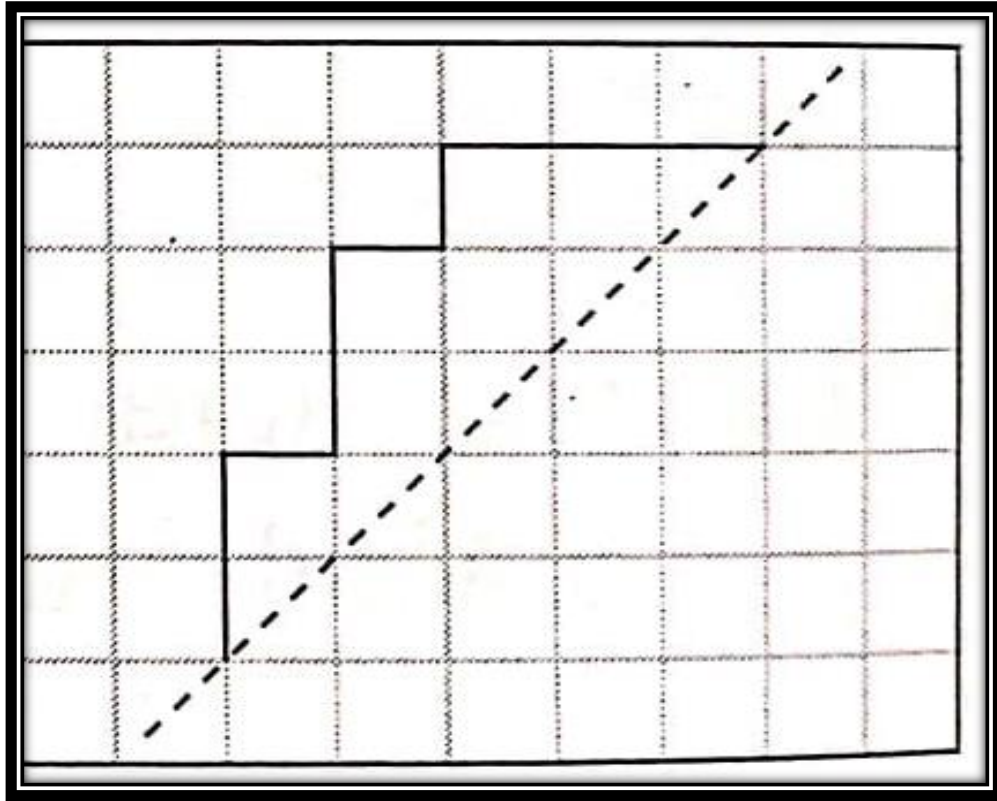
(a)

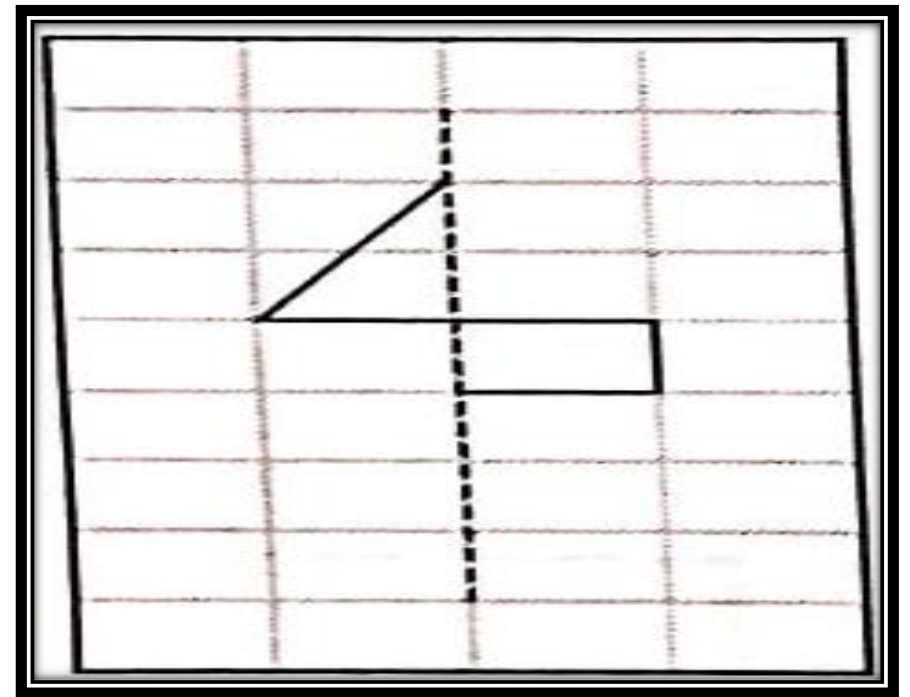
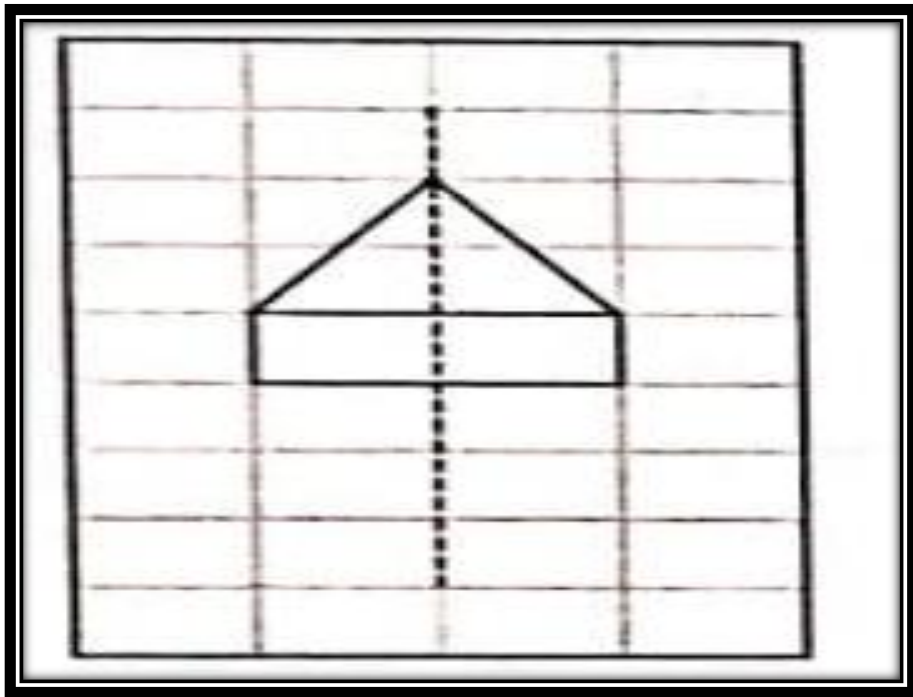
(b)

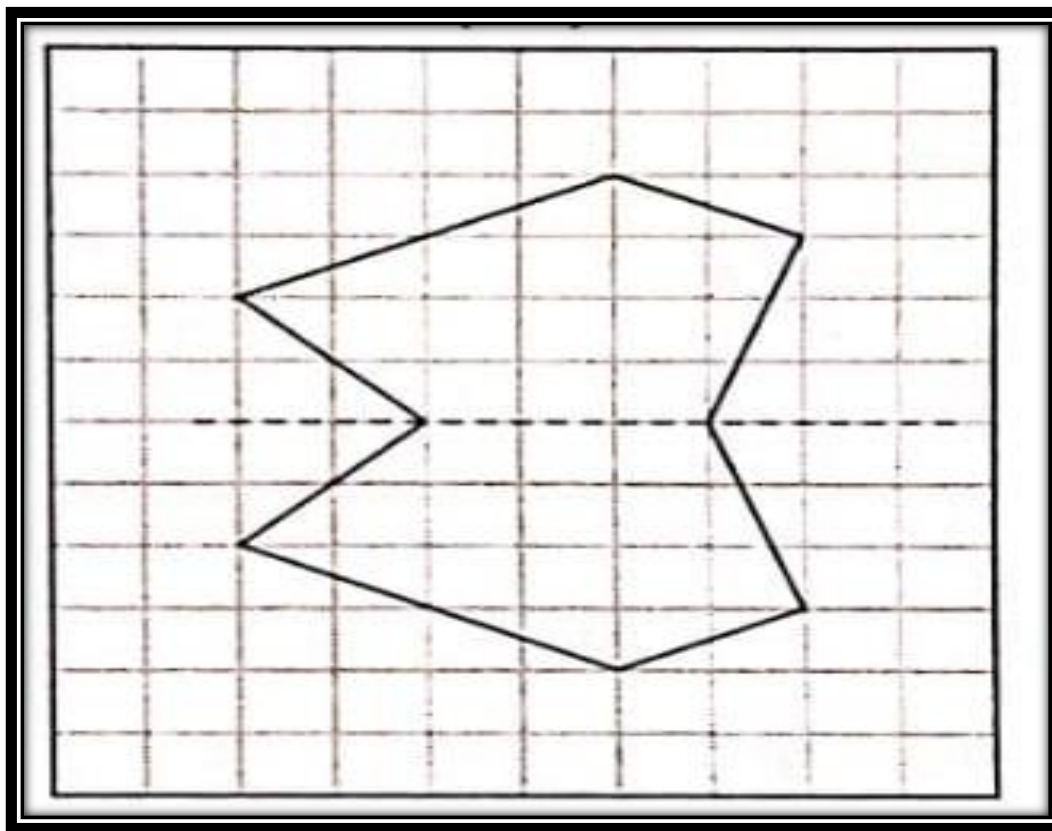
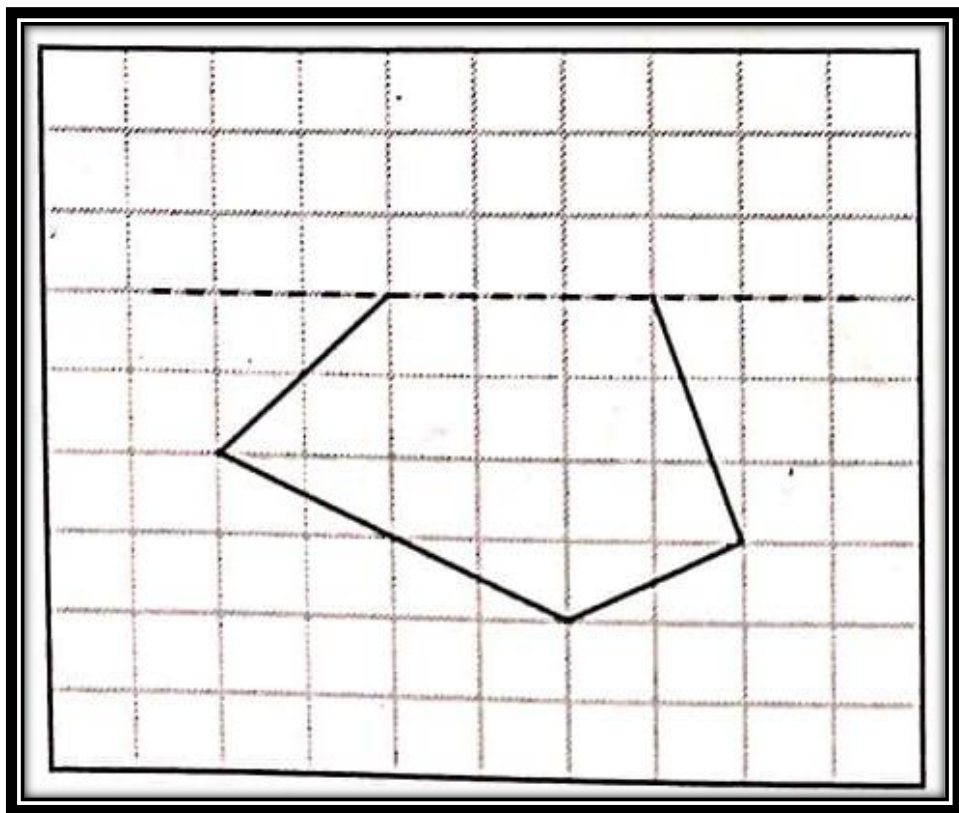
(c)

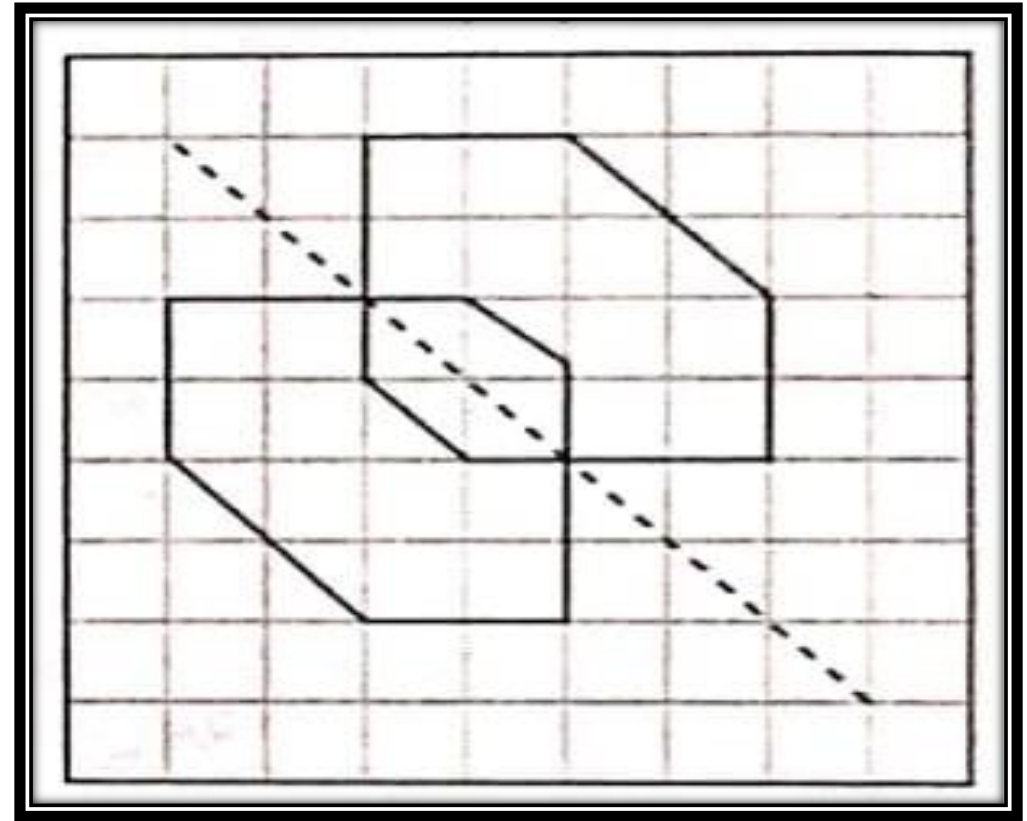
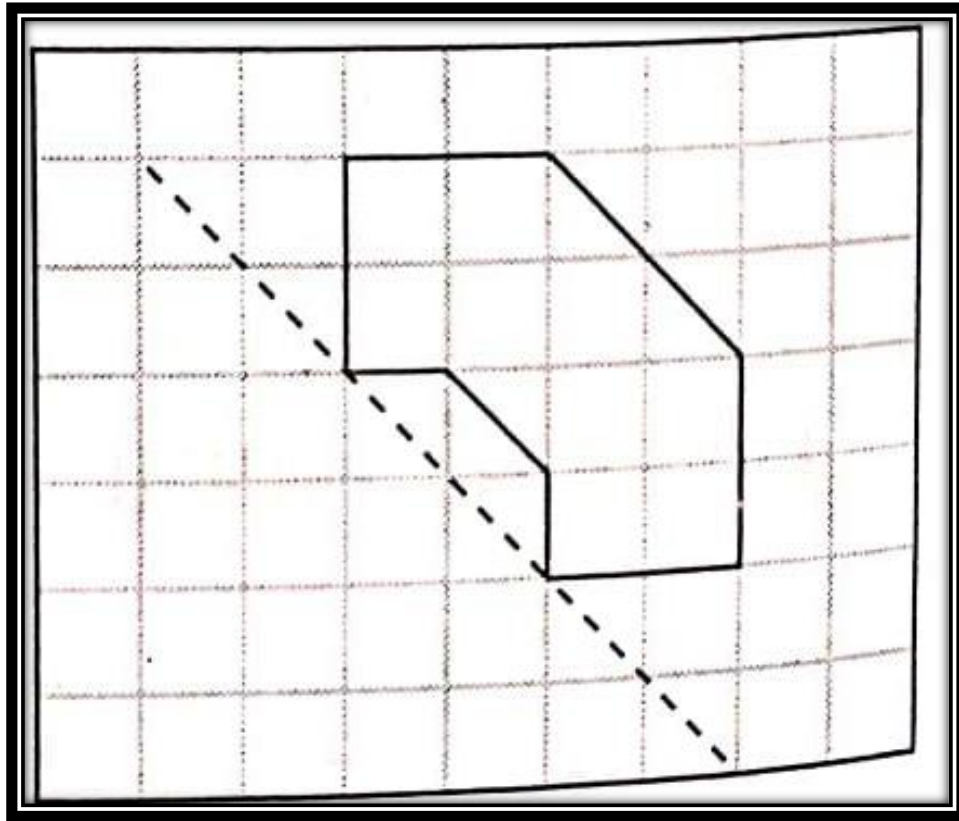
(d)

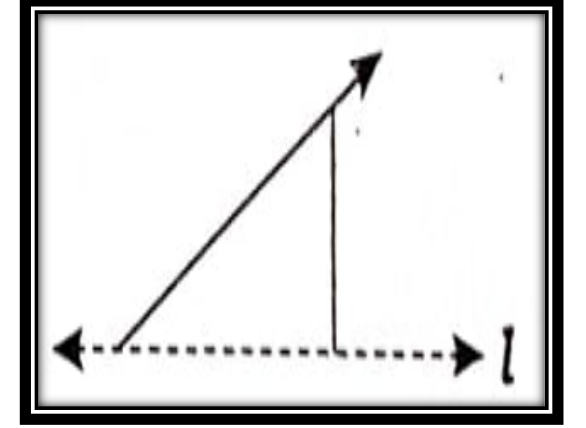
(e)

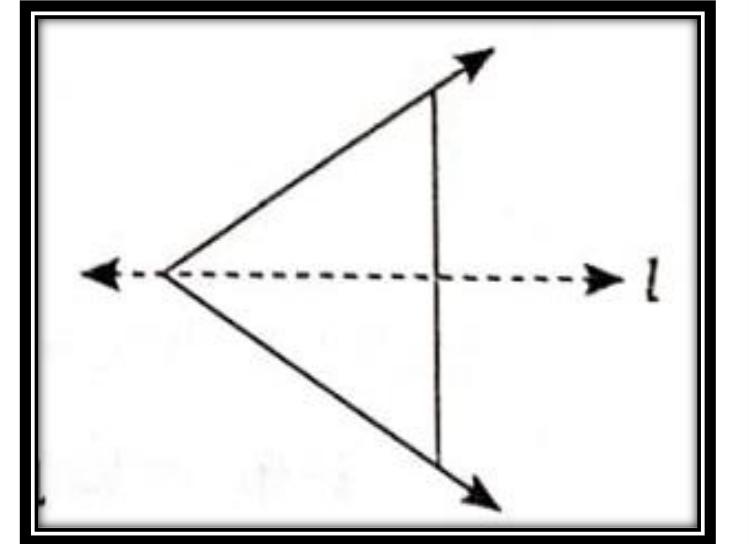
(f)

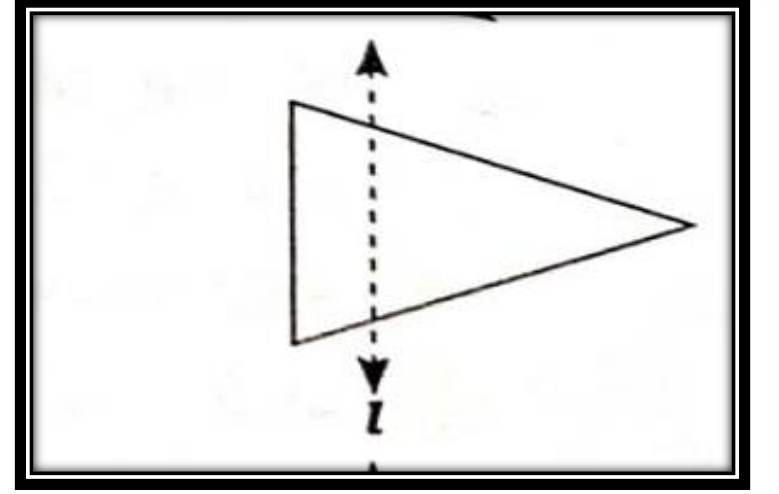
5. બાજુની આકૃતિમાં રેખા l સંમિતિની રેખા છે. આકૃતિ સંમિત બને તે રીતે પૂરી કરો.

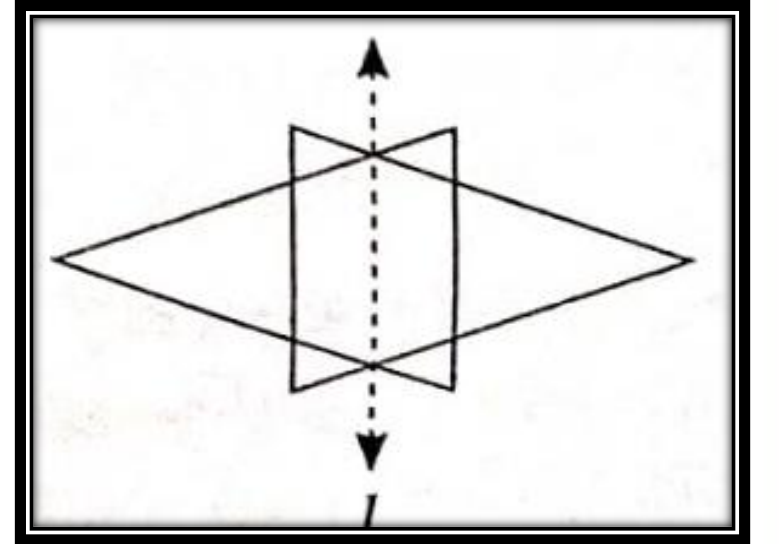
➤ સંમિતિની રેખાને ધ્યાનમાં લેતાં બતાવ્યા પ્રમાણે આકૃતિ તૈયાર થાય.

6. બાજુની આકૃતિમાં રેખા સમિતિની રેખા છે.
ત્રિકોણ દોરો અને આકૃતિ એવી રીતે પૂરી
કરો કે જેથી તે સંમિત બને.

➤ ત્રિકોણોની કલ્પના કરતું ચિત્ર
સમિતિની રેખાને ધ્યાનમાં લેતાં
સંમિત ચિત્ર આ પ્રમાણે બને.

Thanks

For watching